

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jana Dvořáka v právní věci žalobce: **F. K.**, zast. JUDr. Alenou Vrlíkovou, advokátkou se sídlem ve Frenštátě pod Radhoštěm, Záhunní 349, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství, Ústřední pozemkový úřad**, Těšnov 17, Praha 1, **za účasti osob zúčastněných** na řízení: 1) I. P., zast. JUDr. Janou Holubcovou, advokátkou v Dolní Bečvě 494, Dolní Bečva, 2) J. M., 3) Obec P. B., 4) M. S., 5) J. K., zast. JUDr. Janou Holubcovou, advokátkou v Dolní Bečvě 494, Dolní Bečva, 6) Z. M., zast. JUDr. Janou Holubcovou, advokátkou v Dolní Bečvě 494, Dolní Bečva, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2001, č. j. 45289/2001/H-5010,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústřední pozemkový úřad, Těšnov 17, Praha 1 ze dne 11. 12. 2001, č. j. 45289/2001/H-5010, **se pro vady řízení zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 4225 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to do rukou JUDr. Aleny Vrlíkové, advokátky se sídlem ve Frenštátě pod Radhoštěm, Záhunní 349.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Vrchnímu soudu v Praze dne 2. 4. 2002 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2001, č. j. 45289/2001/H-5010 s tím,

že požadoval zrušení tohoto rozhodnutí, a to včetně rozhodnutí správního orgánu vydaného v prvním stupni. Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Okresního úřadu Vsetín – pozemkového úřadu, ze dne 10. 10. 2001, č. j. ÚP/10/97/F1/202, jímž bylo rozhodnuto o schválení návrhu jednoduché pozemkové úpravy v k. ú. P. B., lokalita „A.“, zpracovaný Ing. M. M. – P., se sídlem B., V. 12a.

V žalobě namítl nezákonnost rozhodnutí žalovaného a uvedl, že je vlastníkem pozemků v k. ú. P. B. zapsaných na LV č. 286, je tedy dotčen předmětnou jednoduchou pozemkovou úpravou tak, že část jeho pozemku je převedena směnou, čehož následkem v těsné blízkosti rekreačního objektu a přes pozemek v jeho vlastnictví je navržena komunikace. Posouzení návrhu této pozemkové úpravy proběhlo za porušení tehdy platného zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (zrušeno zákonem č. 139/2002 Sb., téhož názvu, jež nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2003, pozn. NSS), jež spatřuje žalobce v porušení § 2 tohoto zákona, dle něž je smyslem pozemkových úprav uspořádání vlastnických práv tak, že je zabezpečena přístupnost a vyrovnání hranic, současně se mají vytvářet podmínky pro racionální hospodaření, ochranu půdního fondu a zúrodnění půdního fondu, zvelebení krajiny a zvýšení ekologické stability. Přesto dle názoru žalobce došlo ke schválení mj. nového zřízení komunikace přes mj. p. č. 94/4, 94/7 a 94/9 v k. ú. P. B. Od počátku řízení jeho účastníci poukazovali na tyto skutečnosti: všichni mají zajištěn přístup na pozemky, nově navrhovaná komunikace nepřináší ochranu zemědělského půdního fondu (CHKO nedala k projednávanému návrhu souhlas), nové budování komunikace je neekonomické a původní cesta byla udržovaná a opravovaná, stávající cesta je jedinou přístupovou komunikací k novým stavbám, nová komunikace hrubě zasáhne do žalobcova hospodaření (poškození hodnoty majetku a narušení soukromí), nová komunikace zasáhne do žalobcova vlastnictví, neboť je schválena směna nových pozemků, všichni účastníci byli odkázáni na řešení větších půdních celků.

Pokud se týče postupu podle § 9 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách má žalobce zato, že byl porušen postup v tom smyslu, že nutná dvoutřetinová většina hlasů nebyla dosažena. Proti návrhu kromě žalobce hlasovali ještě manželé M., paní O., paní H. a S. Paní O. a H. byly nepravdivým tvrzením uvedeny v omyl, že svůj nesouhlas stáhly, žalobce v tomto spatřuje neplatnost úkonu z důvodu omylu.

Žalobce k § 9 odst. 1 a § 6 odst. 5 zákona o pozemkových úpravách uvádí, že nebyly naplněny lhůty k veřejnému nahlédnutí, především pak poté, kdy původní návrh nebyl schválen vlastníky ani CHKO, údajně došlo ke změnám, o nichž však nikdo nebyl informován.

Ve smyslu § 9 odst. 5 téhož zákona je náležitostí návrhu pozemkové úpravy doručováním účastníkům obligatorně i část jednoduché pozemkové úpravy, která se účastníka konkrétně týká, což však splněno nebylo.

Nadto žalobce namítá vlastní zadání návrhu jednoduché pozemkové úpravy, když zadavatel je vázán podmínkami zákona o zadávání veřejných zakázek tehdy platného zákona č. 199/1994 Sb. a zákona o pozemkových úpravách jak k zadání díla, tak ke způsobilosti zhotovitele. Přestože vítězem soutěže byl G. B., předmětná rozhodnutí správních orgánů obou stupňů shodně uvádí, že návrh je dílem autorky Ing. M. M. – P., V. 12a, B.

Z těchto důvodů navrhl zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 21. 6. 2002 uvedl, že zadání zakázky nebylo provedeno výběrovým řízením, neboť se jednalo o zakázku menšího rozsahu (cca 300 000 Kč), zakázka byla zadána tzv. z volné ruky, a to v době, kdy docházelo k určitým reorganizačním změnám v projekční kanceláři Ing. M. a bylo v té době uvažováno o změně názvu firmy. K tomuto kroku nakonec nedošlo a zpracovatelem projektu je od počátku Ing. M.

Ze zápisu z úvodního jednání vyplývá žádost paní Ž. F. a žalobce o vytyčení pozemků v dané lokalitě. Zákon nestanoví pozemkovému úřadu podmínky, kdy je třeba provést vytyčení pozemků bez provádění pozemkových úprav a kdy nikoliv. Avšak jednoznačně říká pro případ, že je pozemek pro vlastníka nepřístupný, nemůže výpovědní lhůta skončit dříve, než budou provedeny pozemkové úpravy dle § 22 odst. 3 z. č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (zákon o půdě). Právě pro naplnění § 2 zákona č. 284/1991 Sb., zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (dále jen „zákon“), na který se žalobce odvolává, pozemkový úřad přikročil k celkovému řešení lokality v rámci jednoduché pozemkové úpravy, včetně zajištění přístupu k pozemkům do jednoduché pozemkové úpravy zahrnutým. Stejně tak zákon nestanoví, zda navrhovaná přístupová cesta musí sloužit jednomu nebo několika subjektům.

V řízení o pozemkových úpravách je pozemkový úřad povinen vycházet ze stavu katastru nemovitostí. Pokud je ve skutečnosti část pozemku užívána k jinému účelu, než jaký je veden v katastru nemovitostí, jedná se z tohoto hlediska i o nelegální využití pozemku.

Správa CHKO vydala dne 18. 12. 2000 skutečně nesouhlas s předloženým projektem jednoduché pozemkové úpravy, dopisem ze dne 15. 1. 2001 však souhlas udělen byl, s čímž byli seznámeni všichni účastníci, což vyplývá ze zápisu závěrečného jednání (březen 2001) a projekt byl v souladu se zákonem vystaven na 15 dní k veřejnému nahlédnutí.

Zřizování přístupových cest k plánované výstavbě není ze zákona předmětem pozemkových úprav.

Podle § 9 odst. 4 zákona pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkové úpravy, pokud s ní souhlasí vlastníci alespoň 2/3 výměry půdy dotčené pozemkovou úpravou. Závěrečné protokoly z původně předloženého návrhu byly podepsány všemi vlastníky, kromě J. M., D. M. a Ing. M. K. Opravené závěrečné protokoly byly podepsány také všemi dotčenými vlastníky, pouze J. M. a D. M. na zadní straně protokolu konkretizují, s čím souhlasí a s čím ne. Ohledně zpětvzetí odvolání paní O. a H. nemůže podle názoru žalovaného žalobce za jmenované jednat, neboť nebyla předložena plná moc, na jejímž základě by žalobce zastupoval tyto účastnice řízení.

Tvrzení žalobce o změnách, o nichž nebyl nikdo informován, považuje žalovaný za hypotetické, neboť nekoresponduje s doklady založenými ve spise.

Podle sdělení na předposlední straně rozhodnutí byla přílohou bilance současného a navrženého stavu a také identifikace původního a navrženého stavu dle LV. Pokud žalobce tyto inzerované přílohy neobdržel, měl vstoupit ihned v jednání s pozemkovým úřadem

a požádat o doplnění příloh rozhodnutí. Podle názoru žalovaného by se za daných okolností jednalo o opomenutí, nikoli o postup, který by byl v rozporu se zákonem.

Žalobce podáním ze dne 14. 10. 2002 replikoval, že k postupu pozemkového úřadu při interpretaci zákona č. 248/1991 Sb., je správně komentována povinnost zajistit v rámci jednoduché pozemkové úpravy přístup k pozemkům, žalobce však rozporuje názor žalovaného o tom, že pozemkový úřad je povinen vycházet ze stavu zaneseném v katastru nemovitostí, tedy pokud je pozemek ve skutečnosti využíván k jinému účelu, jedná se o nelegální využití a nelze s tímto stavem kalkulovat. Tento přístup je totiž skutečným důvodem výsledku celé věci. Striktním prosazováním stavu zapsaného v katastru nemovitostí by docházelo k absurdním situacím, kdy by pozemkový úřad ignoroval stavbu legálně postavenou, ovšem nezapsanou, popř. nerespektoval práva dosud nezapsaná. V tomto konkrétním případě pozemkový úřad jednak ignoroval skutečný stav, kdy přístup k části pozemků v rámci jednoduché pozemkové úpravy byl zajištěn zaknihovaným věcným břemenem (doloženo přípisem ze dne 6. 8. 2002 a přílohách) a jednak nerespektoval existenci komunikace jako takové, která byla nákladem obce a zemědělského družstva po desetiletí udržována. Vybudováním přístupové cesty dojde k narušení krajinného rázu CHKO, ohrožení zájmu vlastníka dotčeného pozemku, plýtvání finančnímu prostředky státu, přičemž již desetiletí existuje přístupová cesta jiná, která ovšem není zapsaná v katastru nemovitostí.

Věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 31. 12. 2002, proto byla podle § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, postoupena Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) - tedy v řízení o žalobách proti rozhodnutím správního orgánu.

Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 18. 2. 2003 žalobu odmítl podle § 46 odst. 2 s. ř. s. ve znění opravného usnesení ze dne 29. 4. 2003, přitom žalobci předestřel možnost podat žalobu ke krajskému soudu.

Žalobce tedy podal příslušnou žalobu u Krajského soudu v Praze, který usnesením ze dne 28. 4. 2003, č. j. 45 Ca 44/2003 - 33, věc postoupil Městskému soudu v Praze podle § 7 odst. 2 a odst. 6 s. ř. s. Městský soud v Praze podal podle § 104a o. s. ř. návrh na rozhodnutí o věcné příslušnosti soudu k Vrchnímu soudu v Praze, který rozhodl usnesením ze dne 23. 10. 2003, č. j. Ncp 2857/2003 - 43, tak, že k projednání a rozhodnutí věci je v prvním stupni věcně příslušný okresní soud, a věc postoupil Okresnímu soudu ve Vsetíně. Okresní soud ve Vsetíně, kde je věc vedena pod sp. zn. 17 C 244/2003, poté podal zvláštnímu senátu v úvodu označený návrh. Popřel svoji příslušnost a navrhl, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušný k rozhodnutí je Městský soud v Praze jako soud ve správním soudnictví.

V dalším řízení zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, usnesení Nejvyššího správního soudu o odmítnutí žaloby zrušil, zrušil i usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 10. 2003, č. j. Ncp 2857/2003 - 43 a rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Ústředního pozemkového úřadu ze dne 11. 12. 2001, č. j. 45289/2001/H-5010, o schválení návrhu jednoduché pozemkové úpravy, je soud ve správním soudnictví (č. j. Konf 15/2006 - 8 ze dne 5. 10. 2006). Proto Nejvyšší správní soud pokračoval v řízení o žalobě.

S ohledem na pokračování v řízení podle jiného procesního předpisu, než v době podání žaloby, vyzval soud účastníky k předložení důkazních návrhů a označení zúčastněných

osob. Současně vyzval zúčastněné osoby, takto se vyjádřila Obec P. B. tak, že navrhovaná komunikace by vyřešila přístup pro všechny vlastníky dotčených nemovitostí formou v katastru nemovitostí řádně zapsané komunikace. Problémy vlastníka pozemku, po němž je veden současný přístup formou věcného břemene, existují, tyto by po úpravě odpadly. Žádná nově budovaná komunikace nepřináší ochranu ZPF, navrhovaná komunikace je vedena stejnou „močálovou“ oblastí, jakou je veden stávající přístup, nedochází k narušení půdního podloží a ekologické stability. Stávající komunikace je nezpevněná a neupravená komunikace, rovněž podmáčena, finančně nenákladná, a to pro nesouhlas vlastníka pozemku s jakoukoli úpravou, kterou by realizovala obec. O zahušťování komunikacemi se nejedná a nejde ani o neúnosnou četnost přejezdů. Návrh komunikace nebyl shledán nevhodným, paní O. ani H. nebyly uváděny v omyl a ani jim nebyla tvrzena neplatnost stávajících věcných břemen. Zřízení nového přístupu shledává tento zúčastněný jako správné.

Zúčastněná osoba I. P. k věci uvedla, že pro mnohé zúčastněné – vlastníky okolních pozemků je právě návrh na zřízení nové komunikace dlouho očekávaným řešením dlouhodobého problému, tato zúčastněná s návrhem souhlasí. Totožné stanovisko sdělila zúčastněná osoba Z. M. přípisem ze dne 3. 4. 2007 a J. K. dne 6. 4. 2007.

Zúčastněná osoba M. S. dokladuje soudu obdržení návrhu projektu jednoduché pozemkové úpravy, podtrhuje v rozhodnutí pozemkového úřadu skutečnost, že nelze vyhovět všem, nicméně většina (2/3) účastníků řízení s jednoduchou pozemkovou úpravou souhlasila. Upozorňuje, že může dojít k nevyjasněnostem věcných břemen k přístupu k jejím i dalším pozemkům, pokud by se předmětná pozemková úprava neuskutečnila. Dále zdůrazňuje, že žalobce sice upozorňuje na neúčelné vynakládání finančních prostředků státu na odvodnění terénu a záboru zemědělské půdy v CHKO, což se jeví jako zavádějící, protože výsledkem této úpravy bylo stažení povrchových vod z těchto pozemků vč. odvodnění pozemku žalobce. Tvrzení žalobce, že je vlastníkem pozemků dotčených správním rozhodnutím o jednoduché pozemkové úpravě, není pravdivé, neboť žalobce neoprávněně zaplotil obecní pozemek č. 3113, na kterém vlastně měla vést místní komunikace a žalobce nebyl ochoten na výzvu OÚ P. B. se dohodnout na výměně nebo odkoupení svého pozemku za obecní, a to pro účel místní komunikace, a to vše již od roku 1994. Zřízení komunikace je nutné pro napojení pozemků nejen této osoby zúčastněné, ale i k pozemkům majitelů H., L. F. a Ž. F. (pole, louky), ale i pro obhospodařování lesních porostů v dané lokalitě. Uzavírá, že vinou stávajícího stavu a průtahy způsobenými žalobcem je narušena meliorace, neboť vlastníci dotčených pozemků nemají možnost přístupu na ně, nadto nejsou přesně známy dřívější hranice pozemků před ucelením JZD; rovněž je namítnuto omezení podnikání osoby zúčastněné na předmětných pozemcích. Svá tvrzení prokazuje tato osoba zúčastněná pozvánkou na projednání návrhu JPÚ ze dne 21. 9. 2000, pozvánkou na úvodní jednání ze dne 17. 2. 1998, prezenční listinou z úvodního jednání, pozvánkou k místnímu šetření ze dne 10. 12. 1998, protokolem o projednání a schválení vstupního nároku pro LV č. 834, zápisem Okresního pozemkového úřadu ve Vsetíně ze dne 3. 3. 1998, uvědoměním o zaslání zápisu ze závěrečného jednání ze dne 30. 3. 2001, prezenční listinou ze dne 21. 3. 2001, zápisem Okresního pozemkového úřadu ze dne 21. 3. 2001, rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 12. 2001, závěrečným protokolem k LV č. 834, protokolem o projednání a schválení upraveného nároku pro LV č. 834 ze dne 10. 3. 2000 zápisem z projednání opraveného návrhu jednoduché pozemkové úpravy ze dne 18. 4. a 20. 4. 2001, mapkami, žádostí o prošetření ze dne 29. 1. 1998, zápisem služebností a výpisem z geodézie 1062/72.

Žalovaný netrval na projednání věci s nařízeným jednáním, sděleno přípisem ze dne 5. 3. 2007, založeno na č. 1. 115 soudního spisu. Žalobce rovněž souhlasil s projednáním věci bez ústního jednání, sděleno Nejvyššímu správnímu soudu dne 19. 3. 2007.

Žalobce ani žalovaný další vyjádření ani důkazní návrhy nepředložili.

Osoba zúčastněná J. M. vyjádřil podáním ze dne 3. 3. 2007, že hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné ve věci žaloby zde projednávané bez dalšího.

Ve správním spise je založeno oznámení o zahájení jednoduché pozemkové úpravy v k. ú. P. B., lokalita „A.“ Okresním úřadem ve Vsetíně ze dne 30. 7. 1999, veřejnou vyhláškou vyvěšeno 19. 2. 1998 Obecním úřadem P. B. a dne 17. 2. 1998 Okresním úřadem ve Vsetíně. Úvodní jednání se konalo dne 26. 2. 1998, ze zápisu i z prezenční listiny vyplývá, že se zúčastnilo 13 ze 16 vlastníků, vlastníci byli seznámeni s předmětem pozemkové úpravy, souhlas vyslovili všichni přítomní vlastníci kromě jednoho. Správa CHKO B. v R. p. R. vydala stanovisko k jednoduché pozemkové úpravě dne 6. 6. 2000 v tom smyslu, že předmětné pozemky nelze považovat za takové, které by byly vyloučeny z pozemkových úprav ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách. Konkrétněji se pro obecnost úpravy CHKO B. nevyjádřila, odkázala na požadavky zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Dále se CHKO B. vyjádřila dne 3. 10. 2000 k již specifikovanému návrhu souhlasně za podmínek tam uvedených. Byl zpracován návrh jednoduché pozemkové úpravy, ke které se vyjadřovaly dotčené orgány, k tomu CHKO B. dne 18. 12. 2000 vyslovila nesouhlas pro nerespektování dohodnutých podmínek předložených CHKO B. Avšak dne 15. 1. 2001 CHKO B. souhlasilo s navrženou jednoduchou pozemkovou úpravou přepracovanou podle původních připomínek CHKO B. Závěrečné jednání ve věci schválení zpracovaného návrhu jednoduché pozemkové úpravy se konalo dne 21. 3. 2001, z prezenční listiny se podává, že se jednání účastnilo 12 vlastníků z 13, připomínky uplatnil žalobce, manželé M. a paní M. S., s tím že o těchto připomíncech má být pojednáno dle § 9 odst. 8 nařízení vlády č. 4/1999, jímž se provádí zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, jen s těmi vlastníky pozemků, kterých se změna týká.

Připomínky žalobce k závěrečnému jednání rozporují § 9 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách tak, že nebyl vystaven zpracovaný návrh jednoduché pozemkové úpravy po dobu 15 dnů v obci k veřejnému nahlédnutí, neboť vystavený projekt Ing. M. byl ještě dále upravován. Nesouhlasil ani se začleněním přístupové komunikace od komunikace č. 3112, když nebyly vyčerpány všechny možnosti dané zákonem. Nesouhlasil s nově navrženou přístupovou komunikací přes p. č. 94/7, když i dva další sousedé mají zajištěn jiný přístup než z této nové komunikace. Stanovisko správy CHKO B. bylo napadeno odvoláním, protože nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

K těmto připomíncekám žalobce se vyjádřil pozemkový úřad tak, že zpracovaný návrh byl v souladu se zákonem vyvěšen na patřičnou dobu; z pozemkových úprav jsou vyloučeny pozemky zastavěné a určené k zastavění (obvod směrem do zastavěné části obce nebylo možné rozšiřovat); projektant vycházel ze stavu zapsaného v katastru nemovitostí, proto věcná břemena posuzoval právě z tohoto stavu a nepřístupným pozemkům zajišťuje přístup.

Připomínky J. M. a D. M. obsahovaly nesouhlas s nově navrženou přístupovou komunikací přes p. č. 94/7, neboť tyto vlastníci mají ke svým pozemkům zajištěný přístup po

zpevněné komunikaci navazující na obecní komunikaci č. 3112 prostřednictvím věcného břemene.

K této připomínce pozemkový úřad uvedl, že takto zajištěný přístup ovšem nemají ostatní vlastníci v dané lokalitě (paní S., P.).

Rozhodnutím ze dne 10. 10. 2001, č. j. ÚP/10/97/F1/202 Okresního úřadu ve Vsetíně, Okresního pozemkového úřadu, byl schválen návrh jednoduché pozemkové úpravy v k. ú. P. B., lokalita „A.“ zpracovaný Ing. M. M. – P., V. 12a, B.

Odvolační proti takto schválené jednoduché pozemkové úpravě podal žalobce dne 31. 10. 2001, kterému nebylo vyhověno a odvolací orgán – žalovaný je dne 11. 12. 2001 zamítl rozhodnutím pod č. j. 45289/2001/H-5010. Z odůvodnění rozhodnutí odvolacího orgánu plyne, že s odkazem na § 5 odst. 1 písm. b) zákona jsou účastníky řízení o pozemkových úpravách i další fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná práva k pozemkům mohou být pozemkovými úpravami přímo dotčena, proto je třeba umožnit přístup na jednání každému, kdo se domnívá nebo tvrdí, že jeho práva mohou být pozemkovou úpravou dotčena. Až v samotném závěru (při vydání rozhodnutí o schválení pozemkové úpravy) je okruh účastníků řízení zcela jednoznačně vymezen. Ze zápisu o závěrečném ústním jednání plyne, že připomínky účastníků řízení byly zaprotokolovány a na některé z nich bylo navíc odpovězeno písemně. Rekognoskace terénu byla provedena v souvislosti s místním šetřením, konkrétní verbální dotazy byly dostatečně vyjasněny a změny pozemků provedené po závěrečném jednání byly projednány s dotčenými vlastníky. Nelze přepočítávat souhlasy a nesouhlasy vzhledem k jedné navržené komunikaci, když předmětem návrhu byla celá poz. úprava. Z doloženého spisu je patrné, že k dosud neoprávněně využívané cestě neexistuje řádná stavební dokumentace a proto se nejedná o pozemek, který není možné zakreslit do grafické části operátu katastru nemovitostí; pozemek byl zřejmě zaměřen pouze v rámci zjištění skutečného stavu terénu. Problematika věcných břemen je podrobně zpracována v textové části dokumentace, v této části neshledal žalovaný rozpor, které by vedly ke změně nebo zrušení napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal zákonnost napadeného správního rozhodnutí v rozsahu a mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O věci přitom rozhodoval bez jednání při splnění podmínky souhlasu účastníků řízení (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

K zahájení řízení o jednoduché pozemkové úpravě došlo za účinnosti zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech (dále jen „zákon“), a za účinnosti tohoto zákona byla vydána i obě správní rozhodnutí. Podle § 2 předmětného zákona se pozemkovými úpravami uspořádávají vlastnická práva k pozemkům a s nimi související věcná břemena, pozemky se jimi prostorově a funkčně upravují, scelují nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost pozemků a vyrovnání jejich hranic. Současně se jimi vytvářejí podmínky k racionálnímu hospodaření, k ochraně a zúrodnění půdního fondu, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability.

Podle ustanovení § 6 odst. 4 zákona zahájení řízení o pozemkových úpravách oznámí okresní pozemkový úřad všem účastníkům řízení veřejnou vyhláškou. Dle odst. 5 téhož ustanovení zákona oznámení o zahájení pozemkových úprav podle odstavce 4 se vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce okresního pozemkového úřadu a obcí, v jejichž územních

obvodech jsou pozemky zahrnuté do pozemkových úprav. Poslední den této lhůty je dnem doručení.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona okresní pozemkový úřad vystaví zpracovaný návrh po dobu 15 dnů k veřejnému nahlédnutí; návrh musí být vystaven též v obci. V této době mohou účastníci uplatnit své námítky a připomínky u okresního pozemkového úřadu. Okresní pozemkový úřad (odst. 2) předloží zpracovaný návrh dotčeným orgánům státní správy (§ 6 odst. 6 zákona) k udělení opatření (souhlasu, povolení výjimky) podle zvláštních předpisů. Bez tohoto opatření nelze návrh pozemkových úprav schválit. Odst. 3 stanoví, že po uplynutí doby podle odstavce 1 okresní pozemkový úřad nařídí závěrečné ústní jednání s účastníky a orgány uvedenými v § 6 odst. 6 zákona. Současně je upozorní, že své námítky a připomínky k návrhu mohou uplatnit nejpozději při tomto závěrečném ústním jednání; jinak k nim nebude přihlédnuto. Poté dle odst. 4 okresní pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkové úpravy, **pokud s ní souhlasí vlastníci alespoň dvou třetin výměry půdy** dotčené pozemkovou úpravou. Ve smyslu odst. 5 rozhodnutí o schválení návrhu okresní pozemkový úřad oznamuje veřejnou vyhláškou a doručí všem známým účastníkům. Z náležitostí návrhu se k rozhodnutí doručovanému účastníkům řízení připojí jen ta část návrhu, která se dotýká konkrétního účastníka řízení. Schvalovaný návrh se všemi náležitostmi se ukládá u okresního pozemkového úřadu a u příslušného obecního úřadu, kde lze do návrhu nahlédnout. Rozhodnutí o schválení návrhu, které nabylo právní moci (dále jen „schválený návrh“), okresní pozemkový úřad předá také katastrálnímu úřadu k vyznačení do katastru nemovitostí. Schválený návrh (odst. 6) je závazným podkladem pro rozhodnutí okresního pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům. Rovněž je závazným podkladem pro rozhodnutí o přechodu vlastnických práv k pozemkům, na nichž se nacházejí společná zařízení. Proti rozhodnutí o výměně nebo přechodu vlastnických práv, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene vydanému na základě schváleného návrhu se nelze odvolat. Dle odst. 7 rozhodnutí podle odstavce 6 okresní pozemkový úřad oznamuje veřejnou vyhláškou a současně ho doručí katastrálnímu úřadu a všem vlastníkům pozemků a osobám dotčeným zřízením nebo zrušením věcného břemene, známým okresnímu pozemkovému úřadu. Toto rozhodnutí nabývá právní moci posledním dnem 15denní lhůty, která počne běžet dnem vyvěšení rozhodnutí veřejnou vyhláškou. Dotýká-li se rozhodnutí velkého počtu osob, mohou být osoby, jichž se rozhodnutí týká, uvedeny ve zvláštní příloze, která tvoří nedílnou součást tohoto rozhodnutí; jeho doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se rozhodnutí vyvěsí způsobem v místě obvyklým bez zvláštní přílohy. Okresní pozemkový úřad zabezpečí, aby příloha rozhodnutí byla přístupná k veřejnému nahlédnutí na určeném místě u obecního úřadu a okresního úřadu a aby byl uvedeným osobám vydán ověřený opis, pokud o to požádají. Informace o tom bude vyvěšena spolu s rozhodnutím. Osobám, kterým se rozhodnutí doručuje, se k rozhodnutí připojí jen ta část přílohy, která se dotýká konkrétní osoby. V případech, kdy výsledek pozemkových úprav slouží i jako obnovený katastrální operát, stává se tento obnovený katastrální operát platným dnem právní moci rozhodnutí podle odstavce 6.

Nejvyšší správní soud shledal v napadeném správním rozhodnutí žalovaného vady řízení, jež způsobují nepřezkoumatelnost tohoto napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Ustanovení § 9 odst. 4 předmětného zákona totiž výslovně uvádí: *okresní pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkové úpravy, pokud s ní souhlasí vlastníci alespoň dvou třetin výměry půdy dotčené pozemkovou úpravou.* Žalovaný však nevycházel z výše

uvedeného zákonného ustanovení při zjištění, zda byla naplněna uvedená zákonná podmínka. V odůvodnění uvedl, že dosáhnout 100% souhlasu vlastníků je téměř nemožné, a proto i zákonodárce ustanovením § 9 odst. 4 zákona připustil možnost souhlasu menšího objemu **vlastníků** půdy než je 100%, neboť při takovémuto požadavku by pravděpodobně nikdy nemohla být žádná pozemková úprava schválena. Nejvyšší správní soud spatřuje pochybení žalovaného v tom, že ztotožnil souhlas kvalifikovaného počtu **vlastníků** se souhlasem vlastníků alespoň dvou třetin **výměry** půdy, což nelze zaměňovat. Navíc z rozhodnutí žalovaného není ani zjiitelné, v jakém rozsahu se jednotliví vlastníci podílejí na výměře půdy dotčené prováděnou pozemkovou úpravou. Již v zápise ze závěrečného jednání ze dne 21. 3. 2001 je přitom patrné, že i prvostupňový správní orgán zaměňuje pojmy shora uvedené; ani zde není seznatelné, z jakého údaje vycházel při stanovení procentních podílů na výměře půdy. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že údaj o vlastnících není zaměnitelný či podřaditelný pod zákonný pojem „výměra půdy“ ve smyslu § 9 odst. 4 zákona. S ohledem na právě uvedené se jeví jako nepřezkoumatelný již samotný údaj o 87,15 % souhlasu s návrhem jednoduché pozemkové úpravy, neboť ani v zápise ani v rozhodnutí žalovaného není uveden údaj o výměře. Nelze tedy seznat, zda podmínka souhlasu vlastníků 2/3 výměry půdy byla či nebyla naplněna.

Pokud jde o ústavně právní rovnu projednávané věci, nelze především nevidět, že v řízení o pozemkových úpravách se rozhoduje samozřejmě i o soukromých zájmech vlastníků, jejichž pozemky mají být sceleny či rozděleny. Na druhou stranu se však rozhoduje i o zájmech veřejných, např. ochrana půdního fondu, zvelebení krajiny či zvýšení její ekologické stability (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 1. 2001, č. j. 5 A 5/99 – 33). Jenom z toho důvodu, že se jedná o veřejné zájmy, jsou pozemkové úpravy slučitelné s ústavní maximou vyjádřenou v čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. K pozemkové úpravě může dojít, pokud s ní souhlasí vlastníci alespoň dvou třetin výměry půdy dotčené pozemkovou úpravou. Ve vztahu ke zbývající jedné třetině tak jde zcela jistě o vyvlastnění ve smyslu výše uvedeného článku Listiny. Při rozhodování o pozemkové úpravě jsou tak dotčeny jak zájmy soukromé, tak i zájmy veřejné. Zde zastoupený veřejný zájem má přitom povahu výše popsaného kvalifikovaného veřejného zájmu, neboť spočívá ve veřejném zájmu na určitém výsledku daného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 As 48/2003 - 51).

Z důvodů v tomto rozhodnutí uvedených Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce, který byl v tomto soudním řízení procesně úspěšný má, v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., právo na náhradu nákladů řízení. Ty jsou tvořeny částkou 1000 Kč za zaplacený soudní poplatek, odměny za právní zastoupení za 3 úkony á 1000 Kč za převzetí a přípravu věci, za sepsání žaloby, za vyjádření k obsahu vyjádření žalovaného, to je 3000 Kč, a 3x režijní paušál 75 Kč /§ 9 odst. 3, písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění do 31. 8. 2006). Celkem tedy byla přiznána žalobci náhrada nákladů 4225 Kč. Další účelně vynaložené náklady žalobci nevznikly. Písemnosti ze dnů 6. 8. 2002 a 15. 3. 2007 nepovažuje Nejvyšší správní soud za úkony dle citované vyhlášky, protože se jimi žalobce vyjadřoval k tomu, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání.

Osoby zúčastněné na řízení právo na náhradu nákladů řízení neuplatnily. Soud navíc může rozhodovat o tomto právu jen v případě, kdy jim tyto náklady vznikly v souvislosti s uložením nějaké povinnosti, anebo z důvodů zvláštního zřetele hodných (§ 60 odst. 5

s. ř. s.). Tyto zákonné důvody nevznikly, proto Nejvyšší správní soud o náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení nerozhodoval

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu